

Biddag Filippenzen 4:4-9

Broeders en zusters, gemeente van de Here Jezus,

Biddag: een goede gewoonte. Voorheen werd biddag '*biddag voor gewas*' genoemd. Dat stamt nog uit de tijd dat het overgrote deel van onze bevolking leefde van de landbouw. In het voorjaar, als er weer gezaaid wordt, samenkomen om te bidden en te vragen of de gewassen weer vrucht mogen dragen. Er was onder de mensen een groot besef van afhankelijk van God. Hij heeft alles in Zijn hand. Hij zorgt voor regen en zonneschijn. Hij geeft groei.

Toen er minder mensen in de landbouw werkzaam werden is de naam van biddag '*biddag voor gewas en arbeid*' geworden. Het werd breder getrokken. Ook onze werkgelegenheid en de winst van de bedrijven waar we werken heeft te maken met Gods voorzienigheid.

Nu leven wij de laatste tijd niet in een al te florissante tijd. We spreken over crisis, we zien de werkgelegenheid afnemen. Ook onder ons zijn er die te maken hebben met werkloosheid of dreiging van werkloosheid. Met wie je ook praat, je hoort over hoge werkdruk in de zorg, reorganisaties in bedrijven, onzekerheid onder het personeel en daardoor een minder collegiale sfeer. De huizenmarkt stagneert, en als gevolg loopt de bouw, en alles wat daar aan gerelateerd is, niet goed. We kunnen er allemaal over meepraten.

Ja en toch heb ik er voor gekozen om deze biddag te kiezen voor Filippenzen 4:4: verblijdt u!Wees blij! En dat doe ik bewust. Niet om als een soort Emile Ratelband een tsjakka-verhaal op te hangen, maar omdat de schrift zelf ons daartoe oproept. En dat zien we heel sterk terug in de brief waar we zojuist uit gelezen hebben. De Filippenzenbrief is bij uitstek een brief over blijdschap. En het wonderlijke is dat Paulus deze brief niet heeft geschreven terwijl hij in het zonnetje met een colaatje op een terras zat, maar hij schreef die brief vanuit de dodencel. Hij bevond zich in afschuwelijke omstandigheden. En dan moet je niet denken dat die gevangenen uit de eerste eeuw, want over die tijd hebben we het, er net zo uitzagen als de hotelkamers waar de gevangenen in West Europa vandaag de dag in verblijven. Nee, die gevangenis was een smerige kerker, waar het stikte van het ongedierte. Het is er koud en vochtig. Het eten is slecht en er werd niet bepaald zachtzinnig

omgegaan met de gevangenen. Lijfstraffen waren de normaalste zaak van de wereld. En Paulus zit daar in die kerker te wachten op zijn doodvonnis. Dat is de situatie.

Voor de Filippenzen zelf waren de omstandigheden trouwens ook niet al te rooskleurig. Hoofdstuk 1:29 zegt immers dat de lezers de genade is verleend niet alleen in Christus te geloven maar ook voor Hem te lijden en 2:15 zegt dat de Filippenzen hebben te leven te midden van een ontaard en verkeerd geslacht. Niet de meest ideale omstandigheden dus. En toch schrijft Paulus: weest blij.

Naar mijn mening vallen de omstandigheden van de meesten van ons daarbij in het niet, crisis of geen crisis. En dat geeft me de vrijmoedigheid om toch over blijdschap te preken. Laten we proberen te achterhalen wat Paulus met die woorden bedoelt: verblijdt u.

Het eerste wat ik wil zeggen is dat Paulus het niet over ons karakter heeft. Het is een gegeven dat de ene mens een vrolijk en zorgeloos karakter heeft en de andere mens ziet de dingen altijd wat somberder. Je kent het wel, voor de één is het glas halfvol en voor de ander halfleeg. Het is maar net hoe je er naar kijkt. Maar je kunt Paulus' oproep niet afdoen met: *ik ben nu eenmaal een beetje zwaarmoedig en daarom geldt de oproep tot blij zijn niet voor mij*. Nee, Paulus heeft het niet over verschillende karakters, hij roept de hele gemeente van Filippi op om zich te verblijden. Het geldt voor iedereen. En daarom geldt de oproep om blij te zijn ook voor ons allemaal. Hoe je karakter ook is.

Maar dan moeten we wel even goed lezen: hij zegt niet 'heb altijd lol', of 'wees altijd vrolijk', of 'wees nooit verdrietig'. Dat is oppervlakkig geleuter. Hij zegt ook niet 'denk altijd positief'. Dat hoor je vandaag de dag nog wel eens. Mensen die menen door positief denken het verdriet te kunnen weren in het leven. Dat is gewoon ontkennen dat het verdriet er is. Een soort struisvogelpolitiek. Je steekt je kop in het zand en vlucht als het ware in positieve gedachten. Nee, dat bedoelt Paulus niet. Hij zegt niet 'laat het verdriet niet toe', maar 'verblijdt u in de Here' of zoals de NBV zegt 'Laat de Here je vreugde zijn'. Ook als het moeilijk is in het leven. Ook als er verdriet is, is er daarnaast die diepe vreugde in je leven, die groter en mooier is en langer mee gaat. Een hele eeuwigheid.

Dat laatste woordje wil ik even wat dieper op ingaan. Want eeuwige blijdschap, dat is

wat het christelijk geloof belooft voor iedereen die gelooft in Jezus Christus. Jezus heeft door te sterven aan het kruis vergeving bewerkt. Zo heeft Hij als het ware het kaartje voor de hemel betaald. Die hemel kun je niet verdienen, die kun je alleen maar krijgen. Op je knieën in gebed bij het kruis van Jezus. En ik noemde die blijdschap eeuwig omdat er nooit een eind aan komt. We gaan straks weer Goede Vrijdag en Pasen vieren! Op Goede Vrijdag gedenken we de dood van Jezus aan het kruis en drie dagen later met Pasen staan we stil bij de overwinning over de dood. Die opstanding van Jezus heeft zoveel impact gehad op zijn volgelingen dat zij van angsthazen, opgesloten in een bovenkamer, veranderden in vrijmoedige boodschappers van de bijbelse boodschap. Jezus heeft als het ware met zijn opstanding de dood verslagen en een weg gebaad voor ieder die Hem wil volgen. En daarom heeft de dood ook voor ons niet meer het laatste woord. En omdat die boodschap een boodschap is die eeuwig is, is er ook niets wat groter is. Alle dingen die je in dit leven kunnen overkomen gaan voorbij. Hoe heftig en verdrietig ook, het gaat voorbij, het is tijdelijk, het is niet eeuwig. Jezus kennen, betekent dat je een perspectief hebt over het graf heen. Paulus oproep tot verblijden is dus geen oproep om lijden, verdriet en moeite te ontkennen. Nee, dat lijden is realiteit. Maar naast deze realiteit is er een grotere realiteit. Net zo waar...geen doekje voor het bloeden, maar een eeuwige realiteit, een fundament onder je leven dat sterker is dan alles wat je overkomt. Dat is niet 'don't worry, be happy', maar blijdschap in de Here. En we kunnen zo leven, zegt Paulus, omdat de Here nabij is. Die laatste woorden kun je op twee manieren uitleggen en beide uitleggingen zijn waar. De Here is nabij kan betekenen: de Here is er bij, Hij is dichtbij. Wat je ook overkomt, Hij is in de buurt. Maar het kan ook betekenen: de Here komt terug. Zijn komst is nabij. En beiden mag tot troost zijn als we moeite ervaren in ons leven. God zal ons nooit alleen laten in onze moeite en we mogen weten dat Jezus komt om alles wat krom is weer recht te maken.

We zingen het vaak in onze gemeente: *Wat zal de wereld mooi zijn op die dag, als God herstellen zal wat wij verknoeiden, als rusten zullen al de zwaarvermoeiden, als tranen zijn verdreven door een lach.*

Maar kunnen we dat uit onszelf, leven uit die blijdschap? Ook daar geeft Paulus het antwoord op. Hij reikt ons een onmisbare sleutel aan, het gebed. En Paulus' eigen

leven getuigt ervan hoe waar dat dit is. Toen Paulus voor het eerst in Filippi kwam stootte hij op tegenstand. De hele stad was in rep en roer en Paulus en zijn helper Silas werden gegeseld en in de gevangenis geworpen. Dat overkwam hem dus toen ook al een keer. En daar in die binnenste, smerige kerker, zaten Paulus en Silas met kapotgeslagen ruggen en de voeten in het blok. En wat doen ze daar? De meesten van u zullen het weten, ze zongen Gods lof. Maar ze deden ook iets anders. En dat ben ik mezelf eerlijk gezegd niet altijd bewust geweest. Paulus en Silas waren in gebed. Er staat in Hand. 16 niet wat de inhoud van hun gebed was, maar ongetwijfeld hebben ze de situatie waarin ze verkeren in Gods hand gelegd. En dat wil heus niet zeggen dat ze iets snapten van Gods leiding hierin. Net voordat ze naar Filippi gingen had de Heilige Geest het Paulus belet om het Woord in Asia en Bitynië te verkondigen. Vervolgens krijgt Paulus 's nachts een gezicht van een Macedonische man die hem toeriep: steek over naar Macedonië en help ons. En dan staat het er zo mooi, dat Paulus hier uit opmaakte dat God hem riep om in Macedonië het Evangelie te verkondigen. Paulus geeft onmiddellijk gehoor aan de roepstem van God en dan komt hij in Filippi en in no time zit hij in de gevangenis. Gods leiding is voor Paulus en Silas op dit moment vast niet duidelijk geweest, maar blijkbaar heeft die onduidelijkheid hun vertrouwen in God niet aangetast. Ze bidden tot God en vertrouwen erop dat ook deze situatie in Gods hand is. Ik denk dat hier de sleutel ligt tot 'verblijdt u te allen tijde'. Als je in staat bent alles wat je bezig houdt in gebed in Gods handen te leggen en het daar te laten dan ontstaat er die diepe vreugde. Je weet dat je Gods kind bent. En als je Gods kind bent dan is jouw zorg ook Gods zorg. Als u kinderen hebt dan weet u ongetwijfeld hoe dat is. Als ouders ben je betrokken bij alles wat er gebeurt in het leven van je kinderen. Wij menselijke ouders kunnen echter wel eens met lege handen staan. We kunnen meeleven en betrokkenheid tonen als er iets is. Als ouder wil je wel alles doen om ervoor te zorgen dat het goed gaat met je kind. Maar nu is God geen menselijke ouder, Hij is onze hemelse Vader. En behalve dat Hij onze Vader is, die onvoorstelbaar veel van Zijn kinderen houdt, is Hij ook de Almachtige. Ik moet denken aan wat Paus Johannes XXIII ooit schijnt gezegd te hebben toen hij gekweld werd door de vele zorgen over de wereldkerk waar hij leiding aan moest geven: Heer het is uw kerk, ik ga nu slapen! Ons leven en alle dingen die ons bezig kunnen houden zijn in handen van de Degene die alle macht heeft in hemel en aarde. En dat zijn Paulus en Silas zich

bewust in die gevangenis. Zij verheugen zich in het feit dat het God nooit uit de hand loopt, zelfs nu ze met hun kapotgeslagen ruggen in de gevangenis zitten. En die zekerheid maakt dat ze gaan zingen.

Wat ons ook overkomt, God staat aan onze kant. Dat feit is groter dan alles wat we kunnen meemaken. En daarmee moeten we niet zeggen dat onze problemen klein zijn. Mensen moeten soms echt de verschrikkelijkste dingen meemaken. Daar mogen we nooit klein van denken. En toch mogen we in alle bescheidenheid zeggen dat onze problemen allemaal tijdelijk zijn. Het gaat voorbij. Al is onze levensweg nog zo zwaar. Het gaat voorbij. En dat geldt nu net niet voor Gods liefde voor ons persoonlijk. Onze relatie met Hem is echt eeuwig! Dat is net zo'n werkelijkheid als onze levensomstandigheden zijn.

Broeders en zusters, dat wil de Here God ons leren in Filip. 4. Onze wensen door gebed en smekingen met dankzegging bekend maken bij God. Bij smekingen mogen we denken aan aanhoudend gebed. Blijven aankloppen bij God. Daar vervelen we God niet mee. Nee, God is Vader, weet u nog. Hij is zo betrokken bij ons. En dat maakt ook dat we kunnen danken. Danken omdat het bij Hem in goede handen is. We mogen het loslaten. Net als die paus waar ik het net over had. Het is voor U, alles, die last die voor mij niet te tillen is, is voor U wel te tillen. U kunt er wat mee.

Blijkbaar waren Paulus en Silas daartoe in staat. Loslaten. Ik wil daar gelijk bij zeggen dat loslaten vaak een leerproces is. En de meesten van ons zitten nog midden in dat leerproces. Maar soms ineens mogen we ter bemoediging er iets van zien. Als broeders of zusters midden in een crisis in staat zijn zichzelf over te geven aan de Hemelse Vader.

Hoe zie je dat? Daar heeft het 7^e vers het over: *De vrede van God die alle verstand te boven gaat zal je hart en gedachten behoeden in Christus Jezus.*

Even met het laatste beginnen. Die vrede is in Christus Jezus. De vrede van God ervaar je omdat Christus vrede met God heeft bewerkt. We hebben geen wapenstilstand met God, maar vrede. Het is goed tussen God en ons. God staat aan onze kant en daar heeft Christus voor gezorgd. En als God voor ons is, wie zal er dan tegen ons zijn (Rom.8:31). En die zekerheid mag een diepe vrede in je hart geven. Zolang we alleen maar met ons menselijke verstand naar de feiten kijken dan zien we problemen, dan zien we crisis, dan zien we onze menselijke

omstandigheden. Maar er is iets dat groter is dan ons verstand. De vrede van God. Die vrede tilt je boven je aardse omstandigheden uit. En dat ervoeren Paulus en Silas in de gevangenis. En op die vrede wijst Paulus ook in de Filippenzenbrief nu hij opnieuw in de gevangenis zit. Die vrede zal er voor zorgen dat je gedachten je niet naar beneden trekken, de put in.

Is dat niet wat gebed uitwerkt? Ik heb het al zo vaak mogen zien. God verandert lang niet altijd de omstandigheden van mensen, maar hij verandert de hartsgesteldheid van mensen. Mensen mogen de vrede die alle verstand te boven gaat ervaren en hun problemen laten waar ze horen: in de handen van God.

Voor Paulus was dit zo belangrijk dat hij al het andere als vuilnis beschouwde. Alles in dit leven kon hem gestolen worden, omdat het kennen van Christus hem meer waard was. Hij had een heleboel waar hij als Farizeeër trots op mocht zijn. Een goede opleiding, een mooie carrière, een goede afkomst.....'vuilnis' zegt Paulus. Het weegt niet op tegen het kennen van Jezus.

Broeders en zusters, vandaag houden we biddag voor gewas en arbeid. Dat mogen we doen, al onze wensen bekend maken. We mogen onze zorgen over werk, werkgelegenheid en inkomen in Gods handen leggen. Ook als we te maken hebben met gezondheidsproblemen.....het is allemaal in de eerste plaats Gods probleem. Denkt u nog maar even aan die paus, het is uw kerk.... Zo mogen wij ook zeggen: ik ben uw kind, dan zijn mijn zorgen ook uw zorgen.

Maar we mogen op deze biddag ook bidden om die vrede die alle verstand te boven gaat. Want als die vrede zichtbaar wordt in ons leven, wordt God zelf zichtbaar. We hoeven dat niet te spelen trouwens. Wij mogen bij God schuilen, God geeft de vrede. Meer niet. Laten we alstublieft niet de blijde christen gaan uithangen. Laten we ècht zijn! Als wij schuilen bij God dan mogen we veel verwachten. Ik heb al heel wat indrukwekkende en minder-indrukwekkende getuigenissen gehoord in mijn leven. Maar ik vergeet niet gauw de momenten dat ik geconfronteerd werd met de vrede van God, die zichtbaar werd, zelfs in gebroken levens. Zo wil God graag zichtbaar worden in onze levens. Ook in ons gemeentelven.

Zullen we dat tot de hoogste prioriteit maken. Die mensen daar in de VEG Oldebroek vormen toch een bijzonder volkje. Ze maken dezelfde dingen mee als ieder ander,

werkloosheid, financiële zorgen, gezondheidsproblemen. Geen verschil. Maar in dat alles blijven ze zich wel te allen tijde verblijden, het zijn biddende mensen die hun noden brengen bij het kruis, mensen die onder alle omstandigheden blijven zingen over de God die hen dag aan dag draagt. En ja, als wij dat doen met elkaar, hè, dan zal God het zichtbaar maken in onze levens: een diepe vrede die alle verstand te boven gaat! Amen.

Maart 2013
G. P. Hartkamp
Wapenveld